

STEKLARNO

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE

Leto 10

Rogaška Slatina

September 1982

Vse močnejša recesija na tujih trgih

Kako obdržati dosedanjo raven izvoza?

Letošnji polletni gospodarski položaj steklarne nam je prinesel najboljše poslovne rezultate v zadnjih letih. Sicer pa so vam ti podatki znani, saj smo jih podrobno obravnavali na zborih delovnih ljudi...

Ob vseh pozitivnih kazalcih za primerjavo z lanskim letom pa je eden zaostajal za planiranim. To je izvoz. Ta je bil sicer v ZDA dolarjih za 1,5% večji kot v enakem obdobju lanskega leta, vendar je bil manjši od planiranega! Že od začetka letošnjega leta močno občutimo recesijo, ali upadanje prodaje, ki je zajela tako evropski kot tudi ameriški trg. In ta ne popušča, temveč se stopnjuje. Pa tudi podatki za prihodnje leto kažejo, da se bo takšen položaj še nadaljeval.

Pogoji za izvoz v letu 1983 so okvirno že znani!

Prejšnja leta septembra ali oktobra še nismo vedeli, pod kakšnimi pogoji bomo izvažali v naslednjem letu, kar je pomenilo resno motnjo pri doseganju boljših izvoznih rezultatov. Ker pa so sedanje gospodarske razmere v naši državi izredno težavne, ni potrebno nobenih dokazov več, da je edina rešitev v izvozu, če želimo premagati sedanje gospodarske težave. SISEOT ali samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino je že izdelala izhodišča za načrtovanje izvoza v prihodnjem letu.

Pri izhodiščih za poslovanje v 1983 letu gre na področju ekonomskih odnosov s tujino za poskus postopnega izboljševanja razmer, kajti obveznosti države do tujine bodo v letu 1983 še

večje kot so letos, izboljšanje pa je mogoče pričakovati šele v letu 1984, kolikor ne bomo v tem času najemali novih večjih mednarodnih posojil.

Izhodišča so naslednja...

1. V letu 1983 bo treba določiti vsaki delovni organizaciji obveznost za pokrivanje potreb, kot so: nakup nafte in zdravil ter ostalih potreb skupnega pomena v absolutnem znesku. In predvideva se, da bo ta obveznost za kakšnih 10% večja, kot je bila doslej!

2. Obvezna stopnja rasti izvoza in prilivov deviznih sredstev bo najbrž 18% v primerjavi z dosežki v letu 1982.

3. Stimulacija za pospeševanje izvoza naj bi bila naslednja: progresivno stimuliranje povečanih deviznih prilivov glede na leto 1982, progresivno stimuliranje neto učinkov in stimulira-

Preberite!

<u>Kljub težavam dobro!</u>	3
<u>Za prožnejši način njenega obračunavanja</u>	4
<u>Predlog delovnega koledarja '83</u>	5
<u>Spet nagrada za naše izdelke</u>	6
<u>»Star« brusilec Tehnokristala Lenko Vlahovič</u>	6
<u>... Naj bo za vse uspešno!</u>	7
<u>Nagrajevanje, nadomestila, štipendije in še kaj...</u>	8
<u>V avgustu 1389 delavcev</u>	9
<u>Albin Šrmpf</u>	9
<u>Pred nami je še obilo dela!</u>	10
<u>Več vzpodbud za kmetovalce...</u>	11
<u>Novo v delovnih razmerjih</u>	12
<u>Straža prva</u>	14
<u>Sodelovalo 250 delavcev</u>	15
<u>Nagradna križanka št. 98</u>	16

nje višje stopnje obdelave.

Zaradi izredno težkih prodajnih razmer prihodnje leto ne moremo veliko pričakovati od stimulacij pod točko 1; več lahko pričakujemo od stimuliranja izvoza pod točkama 2 in 3!

Recesija je v tujini močno zmanjšala prodajo

Ker je tudi za steklarno izvoz najpomembnejša naloga – tako je že vrsto let – in glede na položaj, ki ga nenehno skrbno spremljamo, je že v juniju vodja naše prodajne službe obiskal ZDA, v avgustu in septembru pa nas je obiskala večina naših kupcev. Vsi poslovni pogovori so potrdili, da je položaj v prodaji izredno kritičen, da imajo vsi kupci velike zaloge in da tudi od novoletne prodaje ne pričakujejo posebnega izboljšanja razmer na tržišču. Takšno stanje pa seveda prinaša velike pritiske za znižanje cen, kajti naši kupci se nadejajo, da bi ob morebitnih nižjih cenah prodaja le stekla.

Veliko naših konkurentov iz vzhodnih držav je kupcem v tem že ugodilo. In poudariti velja, da so bili ti konkurenti že do sedaj cenejši, predvsem pri cenah za kristalin, ki so v povprečju tudi do 50% nižje od naših. Prej so bile te razlike manjše, okrog 20%. Zaradi tega smo lahko res zaskrbljeni!

Z vsemi ameriški kupci moramo

voditi enako prodajno politiko, zato smo se kljub njihovim izrednim pritiskom za znižanje cen dogovorili z vsemi enako, da ostanejo do konca maja 1983 naše cene nespremenjene. Zato lahko sedaj pripravljajo svoje plane za nakupe stekla v prihodnjem letu...

Kaj to pomeni za steklarstvo?

Od izvoza ne moremo odstopiti in ne bomo odstopili, ker bi to pomenilo za nekaj let vnaprej brezizgleden položaj in pa odrekanje razvojnemu načrtu za razširitev steklarne...

Ni treba posebej poudarjati, da smo že vrsto let v veliki meri navezani na izvoz. Razen tega nam lahko samo izvoz na konvertibilna območja omogoči oskrbovanje z uvoznimi reprodukcijskimi materiali in ker bo ta uvoz dosegel 20% našega izvoza, nam za uvoz ostaja še 30% ustvarjenih deviz, vendar sem že omenil, da bodo prihodnje leto obveze skupnega združevanja deviz večje, kot so letos. Iz tega sledi, da bomo morali izvoz kljub vsem težavam še povečati.

Zadnja tri leta uspešnega poslovanja so nas privedla v nekakšno samozadovoljstvo, saj je vse teklo normalno. Izvozne cene smo zaradi konjunktura lahko povečevali tudi do 20%, pa tudi na domačem tržišču smo močno dvigali cene. Sedaj se razmere spreminjajo...

S položajem na tujem trgu sem vas seznanil, domače cene pa so zamrznjene. Torej je položaj jasen. Vse je v rokah celotnega kolektiva. Na potezi smo torej vsi zaposleni!

Ne bom poudarjal, da se redko kdo spomni našega stabilizacijskega programa, ker ga je ugoden finančni položaj steklarne nekako potisnil v ozadje. Le z boljšim delom bomo brez večjih pretresov lahko uspešno zaključili tudi leto 1983, ki bo za vse naše gospodarstvo huda in velika preizkušnja.

Mnogi se bodo sklicevali na to, da smo letos povečali obseg proizvodnje, in vpraševali, kaj naj še storimo? Sedanje razmere terjajo, da poiščemo vse svoje notranje rezerve. A ne le z besedami. Naša proizvodnja je odvisna od mnogih drobnih dejavnikov: od odnosa do stekla, manipulacij z njim, poznavanja tehnologije v različnih fazah, do stopnje posameznikove odgovornosti in zavesti itd. Torej nič tako velikega! Prav spremenjen odnos do dela in še zavzetejše delo nam zagotavljajo uspešno poslovanje tudi ob tako zaostrenih pogojih gospodarjenja...

Dileme torej ni več! Kjerkoli smo pasivni in nedosledni, moramo to odpraviti. Odločno se moramo zavzeti za kvalitetnejše in boljše delo. Za to smo sposobni in to moramo doseči!
VOJO DJINOVSKI, dipl. inž.

Kljub težavam dobro!

Iz razprave o polletnem obračunu poslovanja in gospodarjenja Steklarske šole, ki smo jo imeli na zborih delavcev, je mogoče povzeti, da smo kljub težavam dosegli dobre rezultate. Res pa smo bili enotni tudi v oceni, da prihajajo še težji časi tudi za našo organizacijo združenega dela, zato se bomo morali v bodoče še bolj gospodarno obnašati!

V uresničevanju letošnjega gospodarskega načrta smo zabeležili v prvem polletju ugodne rezultate, saj smo od celotnega plana za letošnje leto že uresničili 50,5% načrtovanega celotnega prihodka, 54% dohodka in 54% čistega dohodka. Hkrati smo porabili le 44,8% načrtovanih sredstev. Od načrtovanih 85.000 ZDA dolarjev izvoza smo uspeli v prvem polletju izvoziti že za 57.336 ZDA dolarjev ali 67% predvidenega. Imamo pa tudi v drugem polletju vse možnosti, zato pričakujemo, da bomo za letos načrtovani izvoz presegli!

Primerjalne podatke za poslovanje Steklarske šole v letošnjem in lanskem prvem polletju ter letošnje z načrtovanimi za letos v dinarjih in indeksih kaže tabela 1!

Primerjava in analiza doseženih poslovnih in gospodarskih rezultatov v letošnjem I. polletju z enakim obdobjem lanskega leta in z letošnjim planom kaže, da smo zabeležili dobre rezultate. V strukturi ali zgradbi dohodka pa izstopajo močno povečani stroški, saj so bili letos za 34% večji od lanskoletnih. V glavnem zaradi povečanja cen vseh materialnih stroškov in le delno zaradi večje porabe. Kljub temu pa smo v letošnjem prvem polletju v primerjavi z lanskoletnim povečali

Tabela 1: Primerjalni podatki o poslovanju Steklarske šole v I. polletju 1982 in 1981 ter načrtovani za leto 1982 (v dinarjih in indeksih!)

Kazalci o poslovanju	Doseženo v I. polletju		Planirano za leto 1982	Indeksi	
	Leta 1982			Doseženo I. poll. 1982/81	Doseženo I. poll. Plan 82
Celotni prihodek	58.042.924	44.232.620	114.896.070	131	50,51
Porabljena sredstva	20.794.987	15.460.965	46.420.000	134	44,79
Dohodek	37.247.937	28.771.665	68.476.070	129	54,39
Obveznosti iz dohodka	6.079.521	4.862.484	11.555.420	125	52,61
Čisti dohodek	31.168.416	23.909.171	56.920.650	130	54,75
Razporeditev čistega dohodka					
- za osebne dohodke	23.671.987	17.425.116	44.646.635	136	53,02
- za stanovanjske potrebe	1.091.357	800.831	2.082.000	136	52,42
- za skupno porabo	1.250.000	1.112.091	2.500.000	112	50,00
- za poslovni sklad	4.596.353	4.139.559	6.665.015	111	68,96
- za rezervni sklad	558.719	431.575	1.027.000	129	54,40

celotni prihodek za 31%, dohodek za 29% in čisti dohodek za 30%, medtem ko so se naše obveznosti iz dohodka povečale za 25%.

V razporeditvi čistega dohodka pa smo zabeležili naslednja povečanja: za osebne dohodke smo v letošnjem I. polletju namenili za 36% več kot v lanskem prvem polletju. Za toliko smo tudi povečali sredstva, namenjena stanovanjskim potrebam delavcev Steklarske šole. V sklad skupne porabe smo namenili za 12% več, za rezervni sklad za 29% več in za poslovni sklad

za 11% več sredstev kot v lanskem prvem polletju.

V letošnjem prvem polletju je bil povprečni mesečni bruto osebni dohodek delavca Steklarske šole 17.380,31 dinarjev ali za 29,54% večji od pov-

prečnega mesečnega bruto osebnega dohodka v lanskem prvem polletju, ko je bil le-ta 13.417,97 dinarjev. Povprečni mesečni neto osebni dohodek na zaposlenega v Steklarski šoli je bil v letošnjem prvem polletju 12.624,11 dinarjev, to je za 26,57% večji od povprečnega mesečnega neto osebnega dohodka v lanskem prvem polletju, ki je bil 9.973,57 dinarjev.

Tudi primerjava podatkov o bolniških izostankih z dela v letošnjem prvem polletju in v lanskem kaže določene premike na boljše. Bolniških izostankov dela do 30 dni je bilo letos za 9.499 ur in lansko leto v enakem obdobju za 10.392 ur, kar pomeni, da jih je bilo letos za 8,6% manj. Bolniških izostankov z dela nad 30 dni je bilo letos za 9.479 ur, medtem ko jih je bilo v lanskem prvem polletju za 10.788 ur. Pomeni, da so se ti izostanki letos zmanjšali za 12,14%. Vseh bolniških izostankov z dela pa je bilo torej letos za 18.978 ur ali za 10,6% manj kot v lanskem prvem polletju, ko jih je bilo za 21.180 ur.

Vsi kazalci nam, kakor kaže, potrjujejo v uvodu zapisano trditev, da smo v letošnjem prvem polletju dobro delali in dobro gospodarili... Naj bo tako tudi v drugem polletju in sploh v naslednjih letih!

FRUMENCIJ WEILGUNI,
računovodja

Dopolnitev zakona o amortizaciji

Za prožnejši način njenega obračunavanja?

Proti koncu lanskega leta je bila objavljena v Uradnem listu SFRJ (št. 65/1981) dopolnitev zakona o amortizaciji. Z amortizacijo se, namreč, nadomešča preneseno ali zmanjšano vrednost osnovnih sredstev ali materialnih pravic, ki tvorijo osnovna sredstva. In ker se osnovna sredstva, ki obratujejo pospešeno, tudi pospešeno ali hitreje izrabijo, je zakonodajalec predpisal možnost za obračun amortizacije nad predpisano stopnjo.

Povedati je treba še to, da višina stopenj za obračun amortizacije ali amortizacijskih stopenj ne sme zagotavljati sredstev za investicijska vlaganja, ki bi presegala fizične ali moralne obrabe prenesene ali zmanjšane vrednosti osnovnih sredstev in sredstev za skupno porabo.

O amortizaciji odločajo v okvirih zakona delavci!

Po drugem členu zakona o amortizaciji delavci – uporabniki družbenih sredstev določajo, seveda v skladu s svojo odgovornostjo za obnavljanje vrednosti osnovnih sredstev odvisno od pogojev njihove uporabe in od doseženega znanstvenega ter tehničnega razvoja in tehnološkega napredka, samostojno stopnje za obračunavanje amortizacije. Toda z omejitvijo, da s tako določenimi stopnjami ne smejo zagotavljati sredstev za investicijske naložbe, ki bi presegale preneseno ali zmanjšano vrednost osnovnih sredstev in sredstev za skupno porabo.

Določene stopnje pa ne smejo biti tudi nižje od stopenj, ki so predpisane v zakonu o amortizaciji!

Koristno bi bilo če ...?

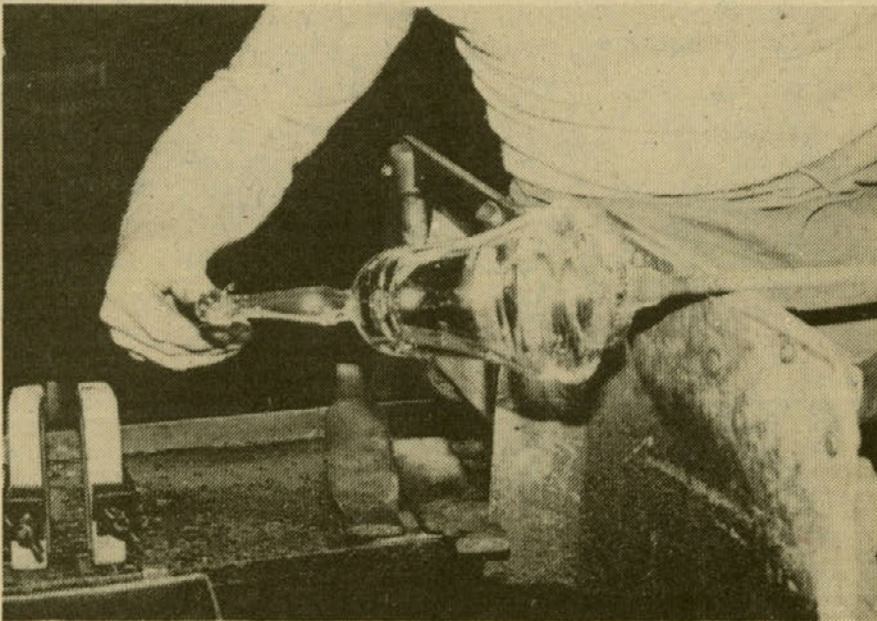
V naši delovni organizaciji je dosegla vrednost vse opreme po nabavnih cenah 130.968.571,10 dinarjev, po opravljeni revalorizaciji, to je prevrednotenju osnovnih sredstev – opreme, pa se je njihova vrednost povečala za 70.912.151,20 dinarjev. A, četudi so bile revalorizacijske stopnje precej velike, menim, da je naša sedanja oprema še vedno podcenjena.

Za letos je planiran strošek amortizacije v steklarni za 70 odstotkov večji od amortizacije v letu 1981, saj smo jo načrtovali v znesku 22.141.944,35 dinarjev. Čeprav tako povečana, pa je še vedno premajhna za zagotovitev enostavne reprodukcije. Zato bi bilo zelo koristno, da bi se že letos odločili za amortizacijo nad predpisanimi stopnjami.

Po drugem odstavku 208. člena ustave SFRJ se sme samoupravne splošne akte uporabljati šele, ko so sprejeti in ustrezno objavljeni. Samoupravni splošni akt o načinu obračunavanja amortizacije je mogoče uporabiti za periodične obračune, sestavljene še prej, predno je bil tak splošni akt sprejet. Za dokončni letni obračun pa se samoupravni splošni akt lahko uporablja le tedaj, če je bil sprejet, predno se je iztekel rok za sestavo omenjenega obračuna.

Če bi se pri nas v steklarni odločili, da predpisane splošne stopnje amortizacije povečamo za 50%, potem bi ve-

Obdelovanje stekla zahteva spretno in mirne roke – foto Z. Novak

ljal izračun pospešene amortizacije za posamezne temeljne organizacije, kakor kaže tabela 1!

Po tem predlogu bi namenili za zamenu obrabljene oziroma že izrabljene opreme 11.274.724,40 dinarjev več, kot nas obvezuje zakon o amortizaciji. Tozdom, ki so tako imenovani davčni zavezanci, se za te zneske zmanjša njihove davčne osnove. To pa pomeni, da plačajo manj davka in da s tem povečajo svoj čisti dohodek. V predvidenem odhodku bi v naši steklarni obračunana amortizacija predstavljala 2,2 odstotka!

Kakšne so prednosti predlagane poslovne opredelitve?

Prednost, ki nam jih ponujata takšna poslovna odločitev in zakon o amortizaciji, je večkratna. Za obnovitev osnovnih sredstev bi zagotovili dovolj denarja; zmanjšala bi se osnova za davek v tistih tozdih, ki ne izvažajo; čisti dohodek bi bil bolj realno ali stvarno prikazan; imeli bi možnost, da v naslednjih letih zmanjšamo minimalno obračunano amortizacijo za znesek obračunane amortizacije nad predpisano stopnjo v minulih letih.

V 28. členu zakona o amortizaciji je

Tabela 1: Predlagane amortizacije nad predpisano stopnjo za temeljne organizacije v dinarjih

Temeljne organizacije (organizacijske enote)	Nabavna cena	Amortizacija po predpisanih stopnjah	Amortizacija nad predpisano stopnjo
Osnovna izdelava	106.372.879,25	11.515.012,35	5.757.506,20
Dodelava	14.082.627,40	1.433.742,15	716.871,10
Kristal	40.304.107,60	4.130.991,20	2.064.495,60
Dekor	7.338.198,15	757.329,50	378.664,75
Servisne dejavn.	22.899.217,40	3.019.332,35	1.509.666,20
DS skupnih služb	5.621.215,75	754.598,80	377.299,40
DOZP	5.262.476,75	530.938,00	203.752,15
Del. restavracija	3.135.677,40	407.504,30	203.752,15
Skupaj steklarna	205.066.399,70	22.549.448,65	11.274.724,40

med drugim zapisano: »Če je bila v enem ali v več prejšnjih letih obračunana večja amortizacija od amortizacije, ki se jo obračuna z uporabo stopenj, določenih v tem zakonu, se sme izjemoma za leto, na katero se nanaša obračun, obračunati manjšo amortizacijo, pri čemer ne sme biti skupni znesek amortizacije za skupine oziroma za dele skupin, v katere so osnovna sredstva razporejena po tem zakonu, obra-

čunan v prejšnjih, letih in v letu, za katero se opravlja amortizacijo, manjši od zneska, ki se ga dobi z uporabo stopenj, določenih v tem zakonu.«

To pomeni: če bi obračunali v lanskem letu amortizacijo nad predpisano stopnjo v znesku 11.274.724,40 dinarjev, bi letos lahko zmanjšali amortizacijo po predpisanih stopnjah za isti znesek. Drugače povedano bi lahko zmanjšali stroške za eno milijardo in

sto milijonov dinarjev. Seveda, starih!

Kaj nam lahko pomeni to v letih pospešenega razvoja steklarne, ko bomo imeli večje obveznosti iz dohodka, v kratkem ni mogoče povedati. 3. Z dopolnitvijo pravilnika o obračunu amortizacije in če izkoristimo možnosti, ki jih predpisuje zakon o amortizaciji, se že lahko sedaj delno zavarujemo za morebitne težave, ki bi utegnile nastopiti v prihodnjih letih. S tem pa si, tudi to je pomembno, ne zmanjšamo dohodka v tem letu ter tako tudi ne vplivamo na razporejanje sredstev za osebne dohodke!

IVAN KORAŽIJA

PRIPIS UREDNIŠTVA: Prav gotovo je predlog za uvedbo amortizacije nad predpisano stopnjo vreden temeljite presoje, saj nam omogoča, da sedaj, ko dosegamo dobre poslovne rezultate, izločimo za amortizacijo več. Tako bi lahko pri morebitnem slabšem poslovanju, ki bi nas kdaj lahko doletelo, obračunali manj amortizacije.

Skrbno preberite!

Predlog delovnega koledarja 83

Tri četrtine leta so za nami in že moramo pripraviti osnovna izhodišča za planske kazalce o našem poslovanju in gospodarjenju v prihodnjem letu. Med osnovami za to je prav gotovo tudi delovni koledar za leto 1983, ki ga zato dajemo v javno razpravo. Pozorno ga preglejte in primerjajte s koledarjem za leto 1983!

V začetku oktobra bomo o predlaganem delovnem koledarju za leto 1983 razpravljali v organih samoupravljanja, ki ga bodo tudi sprejeli. Sprejet delovni koledar bo služil našim načrtovalcem pri pripravljanju predlogov za plane in za pripravo ličnega žepnega delovnega koledarčka, ki bo natisnjen.

Kakor je razvidno iz predloženega delovnega načrta za leto 1983, načrtujemo prihodnje leto 2.121 delovnih ur pri 70 urah praznikov, tako da računamo s skupnim skladom delovnega časa 2.191 ur. Sedem delovnih ur načrtujemo za solidarnost, vendar naj bi na solidarnostni delovni dan delali osem ur, pri čemer bi sedem ur dela pomeni-

lo izpolnitev solidarnostne obveznosti, osmo delovno uro pa bi uporabili za redni sklad delovnega časa in bi naj bila zato plačana.

V posameznih mesecih smo razdelili sklad delovnega časa tako, da v številu delovnih in plačanih ur ni prevelikih nihanj. Skupaj načrtujemo 250 delovnih dni, 15 delovnih sobot in 10 državnih praznikov. V soboto, 12. novembra naj bi nadomeščali delo v ponedeljek, 28. novembra, ker najbi bil ta dan dela prost, da bi imeli za praznike ob dnevu Republike skupaj prostih pet dni.

Drugih sprememb in nadomeščanj ne predvidevamo, razen da bodo v prihodnjem letu vsi državni prazniki sovpadali z delovnimi dnevi, pa zato nobeden ne odpade. Prav tako bodo mnogi med njimi na koncu ali na začetku tedna, pa se nam zato obeta nekaj daljših vikendov.

PLANSKO-ANALITIČNI ODDELEK

Opombi:

* Solidarnostni delovni dan, ko bomo delali osem ur, od tega sedem ur za solidarnostno obveznost in uro za redni sklad delovnega časa, zato bo plačana.

** V soboto, 12. novembra, bomo nadomeščali delo v ponedeljek, 28. novembra, ki bo vključen v praznike ob dnevu Republike!

Predlagani delovni koledar za leto 1983

Mesec	Število rednih delovnih dni	Število delovnih sobot	Datumi delovnih sobot	Državni prazniki	Skupaj plačanih ur	ur delovnih
Januar	20	1	8. I.	2	182	168
Februar	20	2	5. II., 26. II.	-	176	176
Marec	23	1	5. III.	-	192	192
April	20	1+1*	2. IV., 23. IV.	1	176	169+7
Maj	20	1	7. V.	2	182	168
Junij	22	1	4. VI.	-	184	184
Julij	19	1	9. VII.	2	174	160
Avgust	23	1	6. VIII.	-	192	192
September	22	1	3. IX.	-	184	184
Oktober	21	2	1. X., 29. X.	-	184	184
November	18	2	5. XI., 12. XI.**	3	181	160
December	22	1	3. XII.	-	184	184
Skupaj	250	14		10	2.191	2.121+7

Na Zagrebškem velesejmu

Spet nagrada za naše izdelke

V sredo, 15. septembra, smo bili na osemnajstem dnevu jugoslovanske industrije stekla in keramike v Zagrebu, ki ga je organiziralo splošno združenje rudnikov in industrije nekovin Jugoslavije.

Srečanje je bilo v dveh delih. V prvem so udeleženci obravnavali strokovna vprašanja, predstavili pa so tudi svoje nove zmogljivosti. Tako je Milan Mandić, predsednik poslovnega odbora Industrije stakla Pančevo, predstavil razširitev tamkajšnjih kapacitet v proizvodnji kaljenega stekla, Dubravka Kedmenec iz Industrije stakla Lipik pa je predstavila nove kapacitete te tovarne v proizvodnji litega stekla. O sedanjih možnostih in o perspektivah pri preskrbovanju steklarn s kremenčevim peskom je spregovoril

Dragan Jovanović in podjetja »Kvarc« iz Rgotina... V drugem delu srečanja pa so razdelili priznanja in nagrade na področju oblikovanja stekla in keramike. To so: priznanja in nagrade oblikovalcem za dobro oblikovanje steklenih in keramičnih proizvodov, priznanja in nagrade snovalcem najuspešnejših razstavljenih izdelkov, priznanje organizacijam združenega dela za napredek na področju oblikovanje in priznanja ter nagrade avtorju za najuspešnejši izdelek.

Steklarna »Boris Kidrič« je prejela

diplomo za dobro oblikovanje za izdelke: skodelica za kompot, skodelica za sladoled in jajca ter svečnik - serija s šifro 888.

Diplomo za dobro oblikovanje je prejel za iste izdelke naš oblikovalec Tihomir Tomić, ki mu je pripadla tudi denarna nagrada 5.000 dinarjev.

Diplomo za uresničitev oblikovalčeve zamisli pa je prejela steklarska brigada Stanka Podhraškega. Ta je prejela tudi denarno nagrado 2.500 dinarjev.

Vsem prejemnikom priznanj in nagrad iskreno čestitamo!

LEOPOLD OGRIZEK

Pogovor s sodelavcem iz Kardeljevega

»Star« brusilec Tehnokristala Lenko Vlahović

Lenko Vlahović iz Komina pri Kardeljevem, spada pri svojih štiriindvajsetih letih - rodil se je 12. februarja 1958 - med »stare« brusilce naše temeljne organizacije Tehnokristal v Kardeljevem. Je eden izmed tistih redkih delavcev, ki so ostali zvesti temu kolektivu tudi takrat, ko se ni vedelo niti to, ali bo denar za izplačilo osebnih dohodkov in ko ga tudi v resnici kakšen mesec tudi ni bilo!

Sogovornik Lenko Vlahović je po mnenju njegovih predpostavljenih sodelavcev med boljšimi delavci. Je tudi podpredsednik delavskega sveta v tozdu Tehnokristal. Zato je kar prav, da tudi v našem časopisu pove nekaj besed o poslovanju in položaju te naše temeljne organizacije potem, ko je Tehnokristal prišel v naš velik in skupni kolektiv - v delovno organizacijo Steklarna »Boris Kidrič«!

Lenko, kako ocenjuješ združitev vaše organizacije v steklarni Boris Kidrič?

»Sama združitev delovne organizacije Tehnokristal v delovno organizacijo Steklarna »Boris Kidrič« je najbrž sploh edina rešitev za izhod iz razmer, v katerih smo bili delavci Tehnokristala pred tem. Kakor veste, smo imeli pred tem hude težave s surovinami, to je z gladkim steklom in kar smo sedaj

odlično uredili v okviru rogaške steklarne. Za prejšnje slabe razmere pri nas je treba iskati vzroke tudi v premalo usposobljenih kadrih, ki bi morali steklo dobro poznati. Priznati moram; namreč, da je vpliv sedanje strokovne pomoči iz Rogaške Slatine velik, saj se je tudi zaradi tega vse skupaj pri nas v Kardeljevem bistveno popravilo!«

Kakšna pa so pričakovanja delavcev Tehnokristala sedaj, po združitvi?

»Moram reči, da naše delovne razmere niso najboljše, če niso morebiti sploh zelo slabe...! Stroji so slabi; osebni dohodki so bili majhni zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov. Združitev v delovno organizacijo Steklarna »Boris Kidrič« je v mnogočem povečala optimizem v našem kolektivu, na kar kaže tudi število prigrasitev na razpis o priučevanju. Vsi vemo, da bodo le rezultati našega dela v združe-

ni delovni organizaciji tisti, na katere moremo in moramo opirati svoja pričakovanja! Pričakujemo pa razumevanje in pomoč pri obnavljanju in usposabljanju strojev za nemoteno obratovanje. Le z boljšimi delovnimi razmerami bodo tudi naši dosežki v proizvodnji boljši. In z dobrim skupnim delom pričakujemo, da bomo uredili tudi vprašanje o topli malici za naše delavce in da bomo z uspešnim poslovanjem povečali naše osebne dohodke na raven, kakšno zaslužimo spričo težkega dela in spričo delovnih dosežkov.«

Tozdu Tehnokristal je izkazal v letošnjem prvem polletju poslovne rezultate, ki so slabši od načrtovanih. Ali ste ocenili vzroke za to in kateri so?

»Glavno vprašanje je, mislimo, v tem, da nas je bilo v Kardeljevem preprosto premalo za dosego načrtovane dohodka! Prav gotovo pa je bila ena izmed naših pomanjkljivosti tudi nezadostna izkoriščenost razpoložljivega delovnega časa zaradi prevelikega deleža bolniških izostankov z dela ob sicer pričakovanem deležu porodniških dopustov, ki jih je v našem dokaj mladem kolektivu po sestavi delavcev tež-

ko natančno načrtovati oziroma predvideti... Morda je med vzroki tudi naše privajanje na nov sortiment izdelkov, na katerega pa smo se vsaj mislim tako, donekle že navadili.«

Tri meseca je tega, odkar ste začeli uvajati novo organizacijo dela in nov sistem nagrajevanja. Ali je že mogoče opaziti kakšne uspehe?

»Morda je tudi v tem že delen vzrok, da smo v avgustu presegli skupni normativ za 8%?! Novega sistema nagrajevanja pa v celoti še ne razumemo! Moti nas vpliv ustvarjanja skupnega fizičnega plana, saj se redko dogaja, da se nam na koncu zmanjša vrednost individualnega dela.

Mislilim, da se je med sodelavci povečalo zanimanje za delo. Še zlasti pozitivno je, da je vsakdo nagrajevan po težavnosti njegovega dela in ne, kakor je bilo to prej – po brusilski skupini...

Prav to pa odpira široke možnosti mlajšim in perspektivnim brusilcem za njihovo napredovanje!«

Če poskušamo potegniti pod tem pogovorom črto in dodati nekaj ugotovitev, potem je treba pripisati najmanj tole:

So nejasnosti v nagrajevanju! Zlasti v tem, ker Tehnokristalovi delavci pri nagrajevanju niso imeli povezave med individualnim ali posamičnim delom in med kolektivno odgovornostjo za izpolnjevanje planskih obveznosti... Sedaj pri nagrajevanju njihovega dela deluje tudi nekakšen vložek – regulator delavčevega uspeha na osnovi skupnega ustvarjenega rezultata! To naj bi, namreč, pomenilo medsebojno odgovornost za kar se da dober izkoristek razpoložljivega delovnega časa, kar je pač edini temelj za pravično

medsebojno delitev sredstev za osebnostne dohodke.

V našem tozdu v Kardeljevem je opaziti zadnje čase viden napredek in, kar je zlasti pomembno, viden je velik interes za napredek tozda. Zavedati pa se moramo vsi, da pomeni novih približno 40 odstotkov brusilcev novo obdobje v naporih tega kolektiva, da hkrati ohrani doseženo kakovostno stopnjo izdelkov in da ostane pri tem količinska proizvodnja zadovoljiva!

Za pomoč, ki jo daje kolektivu Tehnokristala naša steklarna s svojimi strokovnjaki, pri brušenju in organizaciji dela ugotavljamo, da pada na plodna tla, saj tamkajšnji kadri poskušajo izpolnjevati vsa naša navodila. In če bodo še poglobili medsebojno korektnost, smemo pričakovati nadaljnji napredek!

JOŽE BOŽIČEK

Novo šolsko leto se je začelo...

... Naj bo za vse uspešno!

V preteklem šolskem letu smo se v Steklarski šoli ubadali z mnogimi težavami in novostmi. Vse šolsko leto nismo uporabljali specialnih učilnic za kemijo, fiziko in biologijo, ker še niso bile urejene. Zaradi novosti v programih pa so se pojavile tudi kadrovske težave.

Kljub vsemu je prva generacija učencev usmerjenega izobraževanja uspešno dokončala razred in sedaj se 42 učencev že srečuje in spopada s problemi drugega razreda v srednjem programu. Poleg 22 ur teoretičnega pouka imajo še 10 ur praktičnega pouka na teden... Prvega letnika srednjega programa v šolskem letu 1981/1982 razreda ni izdelalo 6 učencev, izmed katerih se dva sploh nista prijavila k opravljanju popravnih izpitov.

Učenci skrajšanega programa imajo v drugem razredu samo praktični

pouk. Prvi razred je uspešno izdelalo 25 učencev. Trije učenci, ki razreda niso izdelali, se v nobenem izmed razpisanih rokov niso prijavili k opravljanju popravnih izpitov.

Tako je letos skupaj v drugi razred vpisanih 67 učencev.

Kako pa je v prvih razredih?

Vpis v prve razrede je bil letos zelo velik. Vsi prijavljeni učenci so bili v maju letos testirani in na osnovi testnih izidov smo junija opravili vpis. V srednji program za steklarja je vpisanih 56 učencev, v skrajšani program za

pomožnega steklarja pa je vpisanih 36 učencev. V skrajšani program je letos vključeno tudi izobraževanje stekloslikarjev poleg izobraževanja pomožnih brusilcev kristalnega stekla in steklopihačev-krogličarjev.

V prvi razred pa je, torej, letos vpisanih skupaj 92 učencev.

V tem šolskem letu bo končala izobraževanje zadnja generacija učencev, ki se izobražujejo po starih programih. V tretji razred so napredovali vsi učenci. Tisti, ki so imeli popravne izpite, so jih uspešno opravili!

Vsem učencem želimo veliko uspehov in tudi sreče v novem šolskem letu!

MARJANA BRADIČ, profesorica Pedagoški vodja Steklarske šole

Deponija v Tuncovcu

Obsežna dela lani in letos

Lani in letos smo in bomo opravili v deponiji za odpadno apno v Tuncovcu obsežna dela. Ker je organ samoupravne delavske kontrole zahteval pred nedavnim podrobnejše podatke o vsebini in obsegu opravljenih del, v skrajšani obliki predstavljamo informacijo o tem!

V zadnjih dveh letih so bila za potrebe deponije opravljena kar obsežna dela, katerih cilji so:

1. Sanacija ali ozdravitev deponije.
2. Pridobitev vseh potrebnih soglasij za lokacijsko, gradbeno in uporab-

no dovoljenje.

3. Izdelava izvedbenih projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja.

4. Ozdravitev same deponije in njene okolja po zahtevah republiškega sanitarnega inšpektorja.

Vsa navedena dela so strokovno razdeljena na tekoče ali sprotno vzdrževa-

nje, investicijsko vzdrževanje in investicije.

Sanacijska dela smo zaupali podjetju Hidroinženiring iz Ljubljane. Dokončana so bila 28. septembra lani, zanj pa smo odšteli 564.557,60 dinarjev.

Staro lokacijsko dovoljenje, ki je bilo izdano v letu 1976, je poteklo, zato smo morali vložiti nov zahtevek za pridobitev take listine, seveda usklajene z zahtevami oziroma smernicami republiškega vodno-gospodarskega inšpektorja in republiškega sanitarnega inšpektorja. Pridobili smo vsa potrebna soglasja in Razvojni center iz Celja je že pri kraju z izdelavo te dokumentacije. Skupaj smo za to delo plačali 28.196,00 dinarjev.

Za pridobitev lokacijskega dovoljenja smo šele mogli začeti izdelavo izvedbene projektne dokumentacije za deponijo. Izdelalo jo je podjetje Hidroinženiring in to v takšnem obsegu,

da smo lahko začeli s sanacijskimi deli, medtem ko bomo dobili dokončno dokumentacijo od Razvojnega centra Celje. Stroški za projektno dokumentacijo Hidroinženiringa so bili 215.000,00 dinarjev.

Na osnovi odločitve republiškega vodno-gospodarskega inšpektorata, vodno-gospodarskih smernic Zveze vodnih skupnosti Slovenije in soglasja republiškega sanitarnega inšpektorja smo se lotili sanacijskih del. Do sedaj smo naredili naslednje:

1. Okrog vse deponije je postavljena ograja iz betonskih stebrov in z žično mrežo, visoka dva metra ter z jeklenimi vrati, ki je dolga kar 339 metrov. Dela je opravil tozd Servisne dejavnosti.

2. Na južni strani je popravljena in z nasipnim materialom urejena dovorna cesta z betonskimi jaški.

3. Na zahodni strani je v vsej dolžini urejena drenaža, teren pa je izravnano.

4. Na severni strani je pod nasipom vgrajen betonski jašek z ventili in puoliuretanskimi cevmi, povezanimi z deponijo, da je mogoče kontrolirati izpust tekočine iz deponije.

5. Na spodnji strani deponije, med našo ograjo in gozdom, je narejen prehod za odvažanje sena in lesa za Štefko Godec.

6. Od betonskega jaška in konca drenažnih cevi naprej ob gozdu in travniku Cvetke Gobec do potoka je izkopan pol metra globok in pol metra širok ter 292 metrov dolg jarek za odtekanje vode iz deponije in za odtekanje vseh vod ob deponiji, ki pritekajo iz drenažnih dotokov.

Vsa navedena dela so stala skupaj 666.943,30 dinarjev. Opravili so jih tozd Servisne dejavnosti in Ingrad, medtem ko so izkopali jarke, očistili potok in navozili gramoz posamezniki.

JOŽE ŽNIDAREC

Kratke zanimivosti

Nagrajevanje, nadomestila, štipendije in še kaj...

V tem pregledu kratkih zanimivosti predstavljamo zanimiv posvet o skupnih osnovah za delitev sredstev, namenjenih osebnim dohodkom, sklepe delavskega sveta o novih nadomestilih, o seji samoupravne delavske kontrole, o dodelitvi novih štipendij, o dodatnih sredstvih za stanovanjsko gradnjo, o sestanku komisije za analitično oceno delovnih mest in sistemizacijo in o tem, da naša delovna organizacija ni več kršiteljica družbenega dogovora o umerjeni delitvi dohodka.

Strokovni posvet o usmeritvah družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje sredstev za osebne dohodke

V petek, 17. septembra, je bil v zgornji jedilnici steklarne strokovni posvet o usmeritvah družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke ter o stimulativnem nagrajevanju delavcev steklarne. Posvet je vodil mag. Bojan Možina, strokovni sodelavec Zavoda za produktivnost dela iz Ljubljane. Na posvet so bili povabljeni: sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov, predsedniki izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata, predsedniki delavskih svetov, vodje temeljnih organizacij, poslovodje in čla-

ni komisije za analitično oceno delovnih mest.

Dnevnice, kilometrina in nočnine povečane

Na 4. seji delavskega sveta steklarne, ki je bila 23. avgusta, so naši delegati sprejeli predlog o povečanju nadomestil, kot so dnevnice, nočnine in kilometrina.

Na osnovi podatkov Zavoda SR Slovenije za statistiko in republiške skupnosti za cene je delavski svet, skladno z 8. členom pravilnika o skupnih osnovah in merilih za povračila stroškov, ki jih imajo delavci pri opravljanju določenih del in nalog, določil naslednje nov zneske:

- cena dnevnice (nad 12 ur) 586 dinarjev;

- polovična dnevnic (nad 8 ur in do 12 ur) 322 dinarjev;

- znižana dnevnic (nad 6 ur in do 8 ur) 224 dinarjev;

- stroške za prenočevanje se povrne po predloženem za prenočišče v hotelu B kategorije; če pa je delavec prenočeval v hotelu višje kategorije, se mu povrne stroške za prenočevanje v znesku 489 dinarjev;

- stroški za prenočevanje brez predložitve računa 195,60 dinarjev;

- kilometrina - za en prevoženi kilometer 7 dinarjev;

- prevoz na delo in z dela z lastnim prevoznim sredstvom - za en prevoženi kilometer 2 dinarja.

Sestanek samoupravne delavske kontrole

V začetku septembra se je sestel organ samoupravne delavske kontrole steklarne. Obravnaval je informacijo o poslovanju in gospodarjenju temeljnih organizacij Tehnokristal in Dalmacijakristal, poročilo o delih za ureditev odlagališča v Tuncovcu in informacijo o zaposlenih v temeljnih organizacijah od njihove ustanovitve do 30. junija 1982.

O zaposlenih v temeljnih organizacijah od njihove ustanovitve do 30. junija 1982 bomo nadrobneje poročali v naslednji izdaji našega časopisa!

V septembru se je sestel tudi odbor za strokovno izobraževanje, in to kar na dveh sejah, ki sta bili 1. in 3. v tem mesecu. Na njih so naši delegati obravnavali prispele vloge za razpisane štipendije v šolskem letu 1982/1983. Dodelili so te štipendije: eno za elektrotehniko – šibki tok, dve za poklic strojnega ključavničarja, dve za poklic ekonomskega tehnika in eno za poklic diplomiranega ekonomista – komercialista za notranji trg. Za razpisani štipendiji diplomiranega inženirja kemijske tehnologije in diplomiranega ekonomista – za zunanji trg komisija ni prejela nobene vloge, pa zato štipendij, četudi sta bili razpisani, ni dodelila. Enako ni bilo vlog za dodelitev raz-

pisanih štipendij za: modelnega mizarja, lesnega strugarja in diplomiranega inženirja strojne tehnologije.

Na sestanku odbora za strokovno izobraževanje so odobrili tudi povrnitev stroškov za šolanje tistim učencem ob delu, ki imajo s steklaro sklenjene ustrezne pogodbe o šolanju.

Komisija za analitično oceno delovnih mest in sistemizacijo

V četrtek, 16. septembra, se je sestala na svoji prvi seji nova komisija za analitično oceno delovnih mest in sistemizacijo. Predseduje ji Stanko Podhraški. Njeno delo bo zahtevno, saj je pred njo kup nerešenih pritožb, pripraviti pa bo morala predlog nove sistemizacije in ocenitve novih del in nalog.

Nismo več kršitelji družbenega dogovora!

Po podatkih na osnovi plačane realizacije ali prodaje naših izdelkov in na osnovi izplačanih osebnih dohodkov za julij je očitno, da nismo več kršitelji družbenega dogovora o usmerjeni delitvi dohodka. Po teh podatkih smo za nekaj manj kot 3 odstotke pod mejo, ki jo določa omenjena resolucija!

Za stanovanjsko gradnjo dodatnih 500.000 dinarjev

Na seji delavskega sveta steklarne, ki je bila 23. avgusta, so potrdili predlog odbora za družbeni standard in odobrili za posojila graditeljem stanovanjskih hiš in za stanovanjsko gradnjo dodatnih 500.000 dinarjev.

Kadrovske zanimivosti

V avgustu 1.389 delavcev

V avgustu, točneje 31. avgusta, je bilo v steklarni »Boris Kidrič« zaposlenih 1.389 delavk in delavcev. V tozdu Osnovna izdelava jih je bilo 417, v tozdu Dodelava 165, v tozdu Kristal 366, v tozdu Dekor Kozje 148, v tozdu Servisne dejavnosti 74, v tozdu Delavska restavracija 23, v tozdu Naše staklo v Beogradu 12 in v delovni skupnosti skupnih služb 184. V avgustu je prišlo med nas dvajset novih delavcev, zapustili pa so nas štirje delavci.

Prišli

V avgustu je prišlo med nas dvajset novih delavcev in sicer: v tozdu **Osnovna izdelava** za krogličarje: Živko Krkalo, Milan Peček, Josip Šafranko, Josip Zagorščak in Stjepan Zagorščak; za odnašalce: Dano Gorišek, Danilo Stuhne, Vinko Stuhne in Avgust Vodušek; v tozdu **Kristal** za steklobrusilke I: Irena Stiplovšek, Ruža Špoljar, Ljuljana Švaljek in Mirjana Žnidarec; v tozdu **Dekor** za vodjo skladišča Jože Gradišek, za brusilca v I. delovnem območju Stane Bračun in Karl Plevnik ter za brusilca v grobi brusilnici Franjo Bratuša; v **delovni skupnosti skupnih služb** za prevzemnega kontrolorja I Ivanka Škrablin in Marjetica Verk in za pripravnika Darko Ljuljdu-raj.

Vsem novim sodelavcem želimo mnogo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva v našem steklarskem kolektivu!

Odšli

V avgustu so nas zapustili štirje delavci in sicer: iz tozda **Osnovna izdelava** Alojz Cesarec zaradi odpovedi delovnega razmerja, iz tozda **Dodelava**

izmenovodja zataljevalnice Marija Prah zaradi upokojitve in brišalka stekla Danica Stuhne zaradi izključitve.

Poročila sta se

V avgustu sta se poročili naši sodelavki: Dragica Simunič – poročena

Turk in Erna Sukič – poročena Zupan. Obema sodelavkama želimo, na novi življenjski poti mnogo sreče!

Rodili so se

V avgustu so se našim sodelavkam in sodelavcem rodili: Natalija Ferčec – hči Veronike, Renata Kokol – hči Jožice in Aleš Levstik – sin Vladimirja.

Staršem za prirastek v družini čestitamo, novorojenčkom pa želimo mnogo sreče in zadovoljstva v življenju!

ZDÉNKA SITER

Naš novi sodelavec

Albin Šrimpf

S 1. septembrom je začel uresničevati svoje delovne naloge v naši delovni organizaciji kot pripravnik v službi za varstvo pri delu Albin Šripf, absolvent Višje tehniške varnostne šole v Ljubljani.

Novi sodelavec se je rodil 13. maja 1960 in po končani osnovni šoli nadaljeval šolanje na tehniški srednji šoli, ki jo je dokončal 1979. leta. Potem je nadaljeval študij na že omenjeni šoli za varnostne inženirje in sedaj kot absolvent že pripravlja diplomsko nalogo, v kateri bo obdelal varstvene razmere za

varno delo v naši organizaciji združenega dela.

Ker je sedaj naš sodelavec za varstvo pri delu na služenju kadrovskega roka, bo Albinova pomoč zelo dobrodošla.

Omenimo naj še, da je Albin Šrimpf zelo delaven mladinec in eden izmed organizatorjev delovanja naše folklorne skupine, zelo aktiven pa je tudi v mladinski organizaciji v naši krajevni skupnosti.

Pri delu želimo novemu sodelavcu kar največ uspehov in osebnega zadovoljstva!
B. N.

Prvi vtisi novozaposlenega sodelavca o varstvu pri delu

Pred nami je še obilo dela!

Uresničevanje pravic in obveznosti delavcev in organizacij združenega dela za varno delovno okolje ter za varne delovne razmere ima namen, da se zagotavlja slehernemu delavcu varno ter zdravju neškodljivo delo in s tem fizično ter moralno integriteto ali popolnost, neokrnjenost ter pri tem popolno osebno varnost pri delu.

Ta cilj pa delavec lahko dosega v organizaciji združenega dela samo z zagotavljanjem varnega delovnega okolja in varnih delovnih razmer, v katerih ne nastajajo nezaželeni dogodki, kot so delovne nezgode, poškodbe itn., s katerimi lahko nastajajo telesne poškodbe delavcev, njihove zdravstvene okvare v obliki poklicnih in drugih bolezni v zvezi z delom in pri delu ter vsakovrstna gmotna škoda delavcev, organizacij združenega dela in naše družbene skupnosti.

Varnost pri delu – delavčev interes

Ob iskanju objektivnih ocen o značilnostih preteklega obdobja, sedanosti ter možnih in učinkovitih poti nadaljnega razvoja varstva pri delu nikakor ne moremo in ne smemo mimo mnenj tistih, ki so najbolj zainteresirani za varno delo in ki so zaradi nevarnega dela najbolj prizadeti. To so delavci; to so vsi tisti, ki se v delovnih organizacijah vsak dan srečujejo in spopadajo z vidnimi in nevidnimi nevarnostmi.

V naši delovni organizaciji moremo govoriti še vedno o razmeroma nizki stopnji varnosti pri delu. To potrjujejo množično nastajajoči nezaželeni dogodki v obliki delovnih nezgod, telesne poškodbe delavcev, poklicna oziroma z delom povzročena obolenja delavcev in varstvene razmere pri delu po ugotovitvah organov za inšpekcijo dela. To stanje potrjujejo podatki o delovnih nezgodah pri delu za leti 1980 in 1981, saj se je število nezgod v letu 1981 povečalo v primerjavi s številom nezgod v letu 1980 za 12%, medtem ko se je njihovo število v letošnjih osmih mesecih povečalo v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta še za 10%. In tudi število izgubljenih delovnih dni se povečuje, saj je bilo v letu 1980 776 in v letu 1981 že 842 delovnih dni izgubljenih zaradi tega!

Med vzroki za nezgode pri delu so bili predvsem materialni povzročitelji, to so zlasti delovna sredstva in predmeti za proizvodnjo ter surovine in nečisto, neurejeno delovno okolje. V večini primerov, nezgod so bili povzročitelji subjektivni dejavniki, torej delav-

čeva nepazljivost, njegovo nespoštovanje predpisov o varnem delu in delavčevo nesmotrno, nezanesljivo delo.

Bolje preprečiti, kot zdraviti!

Če želimo preseči znano splošnoveljavno prakso, da ukrepamo šele potem, ko se zgodi hujša poškodba delavca ali večja okvara delovne priprave oziroma naprave ali ko se izkaže, da je delavec že zbolel zaradi škodljivih vplivov delovnega okolja, je treba elemente varnosti pri delu integrirati ali vgraditi v celovito dejavnost. Prvi pogoj za to pa je sistematična vzgoja in izobraževanje delavcev o varstvu pri delu. Predvsem tisti del te vzgoje, oziroma tega izobraževanja, ki je najtesneje povezana z delavčevimi dejavnostmi v delovnem procesu.

Vemo, da ugodne in urejene ekološke razmere ali urejeno delovno okolje povečujejo storilnost in varnost pri delu. Storilnost delavca, ki dela v slabem delovnem okolju, zaostaja za storilnostjo delavca, ki jo dosega delavec v urejenem delovnem okolju. V slabših in neurejenih ekoloških razmerah mora delavec večji del svojega navora, ki bi ga sicer lahko uporabil za svojo poklicno dejavnost, porabljati za premagovanje neprimernih ekoloških razmer. Da bi povečali produktivnost

dela, in zmanjšali število izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb pri delu in najrazličnejših poklicnih bolezni, je naša dolžnost in naloga vsake organizacije združenega dela, da z vso resnostjo in odgovornostjo nadzorujemo in izboljšujemo razmere, v katerih delavci delajo. Osnovni pogoj za uresničevanje tega pa so prav gotovo stalne točne meritve in ocene ekoloških razmer na delovnih mestih, kajti prav pogoji za ustreznost delovnega okolja v nekaterih primerih niso izpolnjeni!

Ena izmed nalog službe za varstvo pri delu je, da mora redno pošiljati svoje delavce na občasne oziroma obdobjne zdravniške preglede in tako sproti spremljati njihove zdravstvene razmere. Tudi v interesu delavcev bi moralo biti, da hodijo na take preglede, ne pa, da se jih nekateri delavci celo branijo... In prav te naloge, žal, služba za varstvo pri delu ni dovolj temeljito opravljala, saj nekateri delavci niso bili na preventivnem zdravniškem pregledu že petnajst let ali celo več!

Naloga in cilj mora biti v bodoče zato, da je boljše poklicne in druge bolezni preprečevati, kot pa jih zdraviti. Tako bi zaradi boljšega zdravja delavcem zmanjšali delež delavcev, ki bolujejo in so zaradi tega v bolniškem staležu. To pa bi pomenilo tudi zmanjšanje števila izgubljenih delovnih ur.

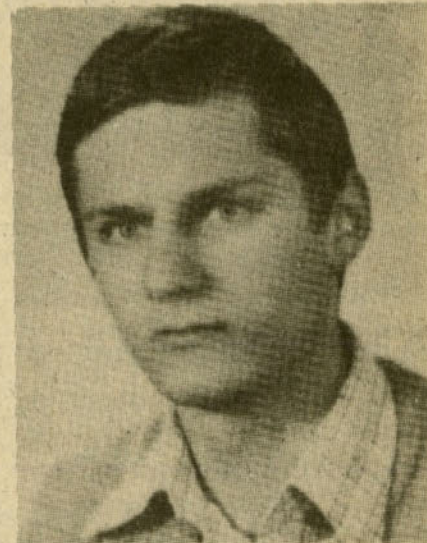
Za varnost pri delu še nismo dovolj storili!

Še nekaj je, na kar bi kazalo opozori-

Z dobro voljo se dela bolje! – foto Z. Novak

Albin Srimpf

ti! Predpostavljeni delavci v temeljnih organizacijah imajo zvečinoma negativen ali podcenjujoč odnos do varstva pri delu in do funkcionalnega izobraževanja o varstvu pri delu. Ne da bi se spuščal v vse možne razlage za to, je nedvomno za to kriva tudi nezadostna uveljavitev samega varstva pri delu, ki – žal – ni vključeno v vse gospodarske in družbene sisteme organizacij združenega dela.

In če si za konec zastavimo vprašanje: kako preprečevati nezgode pri delu in poškodbe pri delu, je odgovor

nanj samo: z večjo delovno disciplino, z večjo odgovornostjo predpostavljanih, z boljšim izobraževanjem delavcev o varstvu pri delu, z dosledno uporabo osebnih zaščitnih sredstev ter z denarnimi in disciplinskimi kaznimi.

S prikazano stopnjo varstva pri delu pri nas ne smemo in ne moremo biti zadovoljni vse dotlej, dokler v steklarni še vedno nastajajo preštevilne nezgode, telesne poškodbe in zdravstvene okvare delavcev, ki bi jih sicer lahko preprečili, a jih nismo poskusili preprečiti. Naši samoupravni socialistični družbi tako potrebna in zaželana ter

pričakovana visoka storilnost in produktivnost dela ne bo uresničena pri razmeroma nizki stopnji varnosti pri delu. Še zlasti ne ob spoznanju, da postaja že tudi pri nas delavčevo osebno zadovoljstvo počasi vendarle večje plačilo kot denar in da so od tega zadovoljstva največ odvisni ne samo njegovi delovni rezultati ampak tudi rezultat vsega združenega dela!

Naloga nas vseh in še zlasti predpostavljenih delavcev je, da s svojim delom pripomoremo k ravnim delovnim razmeram v steklarni!

ALBIN ŠRIMPF

Po ustanovitvi sklada za intervencije v kmetijstvu

Več vzpodbud za kmetovalce ...

Konec junija je bila ustanovna skupščina samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu občine Šmarje pri Jelšah. Tako so izpeljana določila zakona o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za posege v proizvodnji hrane v obdobju od leta 1982 do leta 1985, kar občinam omogoča, da za naloge iz svojih srednjeročnih planov uvedejo ustrezne občinske davke iz osebnih dohodkov ... Kakor ste že verjetno ugotovili, delavci v združenem delu v naši občini že plačujemo prispevek za te namene v višini 0,4% od svojih bruto osebnih dohodkov.

Sredstva se že stekajo ...

Iz omenjenega vira naj bi se že v letošnjem letu nabralo kar 3.831.600 dinarjev. Ta denar se, skladno z zakonom o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za posege v proizvodnji hrane, more uporabljati za premije, regrese in nadomestila v proizvodnji hrane in za intervencije ali posege pri morebitni krepitvi gnotne osnove dela v kmetijskih organizacijah združenega dela.

Samoupravni sklad, v katerem se zbirajo ta sredstva iz naših bruto osebnih dohodkov, bo v občini zagotavljal le del sredstev za pospeševanje proizvodnje in pridelave hrane. V vključevanje prizadevanj, da se uresniči sprejeto politiko, so pritegnjeni poleg republiškega sklada tudi poslovne skupnosti in organizacije združenega dela s področja agroživilstva vse naše republike.

Iz zapisanega je razvidno, da smo navsezadnje le spoznali, kako brez širše družbene in usmerjene akcije ne bo večjih uspehov pri pridelovanju hrane in oskrbovanju prebivalstva s hrano. Kmetijstvo je bilo po vojni zaradi objektivnih okoliščin potisnjeno v ozadje, saj je bila industrializacija in obnova porušene domovine tiste čase res najbolj pomembna. Žal pa smo kmetijstvo predolgo pustili zanemarjeno.

Mladi delavci so odhajali s kmetij, začelo se je nesmotrno pozidavanje rodovitne zemlje, lastniki hribovskih kmetij so take kmetije vse bolj opuščali, zemljišča so postajala zanemarjena, cene kmetijskih pridelkov so bile veskozi neuskajane, vse več je bilo prav mačehovskega odnosa do kmetijstva in do kmetov. Šele stalno pomanjkanje nekaterih osnovnih prehranbenih izdelkov nas je prisililo k postopni streznitvi ter pripeljalo do spoznanja, da je treba na kmetijstvo gledati drugače. In to prav zadnji čas, kajti mnogi strokovnjaki trdijo, da je prav kmetijstvo tista dejavnost, ki ima komparativne prednosti in vse možnosti za večjo proizvodnjo, za izvoz in za nadomeščanje uvoza hrane iz tujine. Hrana postaja v sedanjem prenaseljenem in še vedno lačnem svetu prava strateška surovina prvovrstnega pomena.

Zatorej je ustanovitev intervencijskega sklada najbrž šele eden med prvimi koraki k zavzetemu družbenemu podpiranju kmetijstva.

Program za pospeševanje proizvodnje hrane v letu 1982 predvideva naslednjo porabo sredstev občinskega sklada: 4.040.000 dinarjev za pospeševanje živinoreje z domačo krmo in 5.143.000 dinarjev za delovanje kmetijske pospeševalne službe oziroma za program pospeševalnih akcij.

Na področju pospeševanja živinoreje gre predvsem za premiranje povečanja staleža osnovne črede krav, za premiranje staleža telic in za premiranje staleža telet za pitanje. Program pospeševalnih akcij se deli na akcije kmetijskega kombinata Šmarje, ki predvideva izdelavo preusmeritvenih programov, pospeševanje poljedelske in travniške proizvodnje, pospeševanje vinogradništva ter jagodičevja, analizo vložnih sredstev in spremljanje proizvodnje na preumerjenih kmetijah, izobraževanje, informiranje itn. Drugi del pospeševalnih akcij pa naj bi opravila veterinarska pospeševalna služba z zatiranjem in zdravljenjem nalezljivih bolezni pri živalih in v zvezi s plodnostnimi načrti.

Zaenkrat so za vse navedene namene zagotovljena le sredstva iz naših bruto osebnih dohodkov, ostala sredstva pa naj bi zbrali po že omenjenem ključu.

Kmetijstvo je prednostna gospodarska dejavnost v naši občini

O tem, da je kmetijstvo med nosilci gospodarskega razvoja v naši občini, ste najbrž že seznanjeni. Zato naj v ilustracijo dodamo še nekaj statističnih podatkov o kmetijstvu, ki smo jih povzeli iz elaborata o rajonizaciji kmetijskih zemljišč v občini Šmarje pri Jelšah, v kateri je skupaj 40.002 hektara površin, od tega kmetijskih 21.725 hektarov!

V naši občini je 8.815 davkoplačevalcev od kmetijskih zemljišč. Med njimi jih ima 6.700 mešane kmetije in 2.115 čiste kmetije. Zaščitnih je 1.225 kmetij, programiranih pa je 341 kmetij. Povprečna velikost kmetijskih povr-

šin na kemta je 2,6 hektara, povprečna velikost kmetije pa je 3,7 hektara!

Glavna tržna proizvodnja s šmarskega predela so sedaj: mleko, živina ter delno vino in sadje. Programiranih in usmerjenih je bilo kakšnih 10% perspektivnih kmetij. V letu 1978 je bilo v občini odkupljenih kakšnih 7,5 milijona litrov mleka in 2.900 glav pitane živine.

Od skupnih kmetijskih površin odpade na družbeni sektor le 19,55% površin, vendar je kar 15,21% teh površin gozd.

Zaradi razdrobljenosti proizvodnje,

Po klasifikaciji je mogoče kmetijske površine razdeliti takole:

Kategorija zemljišča	Površina v ha
Vinogradi	1.398
Sadovnjaki	518
Ravninski predeli	1.106
Ravninska vlažna zemljišča	2.054
Blago razgiban svet	8.208
Strme, manj primerne lege	8.441
Skupaj	21.725

ki ni tržno usmerjena, se z organiziranjem družbene proizvodnje obetajo lepe razvojne možnosti vinogradništvu, sadjarstvu in zlasti živinoreji. Meliorali naj bi precejšnje površine in povečali proizvodnjo škrobnih enot do leta 1990 za dvainpolkrat.

To je le nekaj podatkov! Več o kmetijstvu, o njegovih razvojnih možnostih pa bomo predstavili v eni izmed naslednjih izdaj našega časopisa. Takrat jih bo razvil kdo izmed kmetijskih strokovnjakov!

ZLATKO NOVAK

Od 31. julija letos veljajo zakonske spremembe

Novo v delovnih razmerjih...

Dva meseca je že preteklo, odkar so začele veljati spremembe zakona o delovnih razmerjih. Ker zadevajo slehernega med nami, čeprav ne spreminjajo temeljnih načel zakona, svetujemo, da jih dobro spoznate. Zagotavljajo večjo delovno disciplino, produktivnejše zaposlovanje ter učinkovitejše določanje in razporejanje delovnega časa. Vse v želji, da bi bilo delo delavcev v organizacijah združenega dela v bodoče bolj učinkovito in produktivnejše!

Sprejem pripravnikov vsako leto

Delavci v tozdu ali delovni skupnosti so dolžni v vsakem koledarskem letu skleniti delovno razmerje z določenim številom pripravnikov. To število določijo v skladu s kadrovskim načrtom tozda ali delovne skupnosti in s samoupravnim sporazumom o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v občini vsako leto najpozneje do 31. decembra.

Namen spremembe so večje zaposlitvene možnosti mladih ter izboljšanje izobrazbene sestave delavcev v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih!

Skrajšanje roka za prijavo na oglas (javni razpis)

Zaradi hitrejšje izvedbe razpisnega postopka se je zakonski rok za prijavo na oglas ali javni razpis za zasedbo prostega delovnega mesta skrajšal od najmanj 15 dni na najmanj 8 dni.

Razporeditev delavca v drug kraj

Zakonska sprememba prepušča razporejanje delavcev iz kraja dotedanje zaposlitve v drug kraj samoupravnemu odločanju, ki naj določi primere in pogoje za novo razporeditev na delo brez privolitve za razporeditev predvidenega delavca.

Zakon le določa, da se s tako razpo-

reditvijo ne smejo bistveno poslabšati življenjske razmere delavca in njegove družine.

Sklenitev delovnega razmerja brez oglasa (javnega razpisa)

Zakonska sprememba k že znanim primerom dodaja nezaposlene invalide osebe, udeležence usmerjenega izobraževanja in delavce, ki so sklenili delovno razmerje za določen čas, če

med trajanjem delovnega razmerja za določen čas preneha delovno razmerje nadomeščenemu delavcu ali če začasno povečani obseg dela ostane trajen. Ti delavci imajo v takih primerih pravico skleniti delovno razmerje za nedoločen čas. O sklenitvi delovnega razmerja brez oglasa ali javnega razpisa mora temeljna organizacija ali delovna skupnost v roku 8 dni obvestiti pristojno skupnost za zaposlovanje.

Razporeditev na delo zunaj delovne organizacije

V primeru tehnološkega presežka delavcev predvideva novela zakona možnost za zagotovitev pravice dela z družbenimi sredstvi takim delavcem tudi zunaj delovne organizacije, in sicer na podlagi sporazuma organov sa-

Od pravočasnega spravila pridelkov in od kakovostne jesenske setve bo v precejšnji meri odvisen uspeh naših prizadevanj za gospodarsko stabilizacijo - foto Z. Novak

moupravljanja obeh organizacij združenega dela.

Zakonska sprememba daje delavcu pravico, da na podlagi sporazuma organov samoupravljanja obeh organizacij združenega dela preide na delo v drugo organizacijo združenega dela zunaj delovne organizacije tudi takrat, kadar mu je tozđ po zakonu dolžen zagotoviti delo v okviru tozda ali delovne organizacije, pa ni ustreznih del in nalog, ki bi jih tak delavec lahko opravljal.

Razporeditev v drugo temeljno organizacijo za največ šest mesecev

Sprememba zakona upošteva tudi sedanje zaostrene gospodarske razmere, zaradi katerih prihaja do pomanjkanja surovin in reprodukcijskega materiala, do začasnega zmanjšanja delovnih programov organizacij združenega dela in do podobnega. V takih primerih, ko delavec lahko ostane brez dela, ga njegov tozđ lahko razporedi začasno na delo v drug tozđ, vendar največ za šest mesecev.

Kdaj in v kakšnih pogojih se lahko začasno razporedi delavca, določa samoupravni splošni akt po sporazumu organov samoupravljanja obeh temeljnih organizacij.

Neenakomerna razporeditev delovnega časa

Zaradi učinkovitega razporejanja delovnega časa določajo spremembe zakona, da je lahko čas med letom neenakomerno razporejen tudi takrat, kadar to zahteva narava določenih del in nalog zaradi organizacije dela, boljše

izrabe delovnih sredstev, racionalnejše izrabe delovnega časa in v drugih podobnih primerih, ki so določeni v samoupravnih splošnih aktih. V vseh naštetih primerih se upošteva 42-urni delovni teden kot povprečna tedenska delovna obveznost posameznega delavca v obdobju največ do enega leta. Delovni teden pa tudi v tem primeru ne sme trajati manj kot pet delovnih dni.

Z namenom, da se zaščiti določene skupine delavcev, novi 67. b člen zakona določa smiselno uporabo določb o delovnih razmerjih o prepovedi dela prek polnega delovnega časa tudi v primerih prerazporejanja delovnega časa; to pomeni, da mladina, nosečnice, matere z otroki do enega leta starosti ter delavci, ki bi se jim po mnenju pristojne zdravstvene organizacije zaradi tega poslabšalo zdravstveno stanje, ne smejo delati več kot 42 ur tedensko.

Zmanjšanje števila dovoljenih nadur

Zaradi zaostrenih pogojev pri opravljanju dela prek polnega delovnega časa novela zakona določa, da ga delavci ne smejo uvesti, če ga je mogoče opraviti z ustrezno in smotrno organizacijo in delitvijo dela, z razporeditvijo delovnega časa itn. Če pa družbeni interes in narava dejavnosti terjata uvedbo delovnega časa prek polnega delovnega časa, sme delavec v enem mesecu opraviti največ 30 ur.

Dodatno delo v drugi temeljni organizaciji

Po novem zakonu zastruje tudi mož-

nost za dodatno zaposlitev do ene tretjine delovnega časa v drugi temeljni organizaciji ali delovni skupnosti s tem, da morajo k dodatnemu delu delavca dati soglasje organi samoupravljanja obeh temeljnih organizacij. Ti pa lahko dajo soglasje le, če se na objavo ne prijavijo nezaposlene ali delno zaposlene osebe, ki po svoji strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti izpolnjujejo razpisane pogoje.

Taka dela morajo delavci vsakih 12 mesecev objaviti, dokler zanje ne sklenejo delovnega razmerja z nezaposleno ali delno zaposleno osebo.

Razmerja z udeleženci usmerjenega izobraževanja

Kot novosti uvaja zakonska sprememba, naj delavci v tozdu ali v delovni skupnosti s samoupravnim splošnim aktom določijo osnove za urejanje medsebojnih razmerij z udeleženci usmerjenega izobraževanja. Poleg pravic, obveznosti in odgovornosti, ki jih imajo udeleženci usmerjenega izobraževanja pri opravljanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse in pri praktičnem pouku v skladu z zakonom o usmerjenem izobraževanju, morajo delavci določiti v samoupravnem splošnem aktu tudi druge medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti ter pogoje za njihovo uresničevanje. Vsak udeleženec usmerjenega izobraževanja bo moral s podpisom izjave, da sprejema pravice, obveznosti in odgovornosti, določene v samoupravnem splošnem aktu, vzpostaviti medsebojno razmerje z delavci temeljne organizacije ali delovne skupnosti. Pristojni samoupravni organ tozda ali delovne skupnosti pa bo moral odločati o posameznih pravicah, obveznostih in odgovornostih udeležencev usmerjenega izobraževanja.

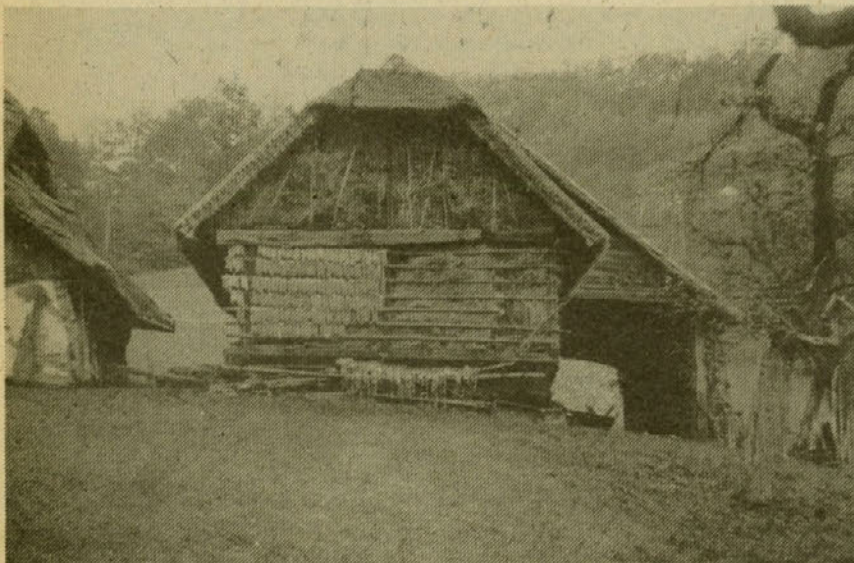
Najdaljši letni dopust 45 dni

Sprememba zakona skrajšuje najdaljši letni dopust od sedanjih 60 na 45 delovnih dni.

Dopolnjen je tudi 91. člen zakona o delovnih razmerjih. Pravico do podaljšanega letnega dopusta največ do 5 delovnih dni imajo delavci, ki jim je priznana najmanj 60-odstotna telesna okvara, delovni invalidi, ki imajo pravico do skrajšanega delovnega časa ter delavci, ki varujejo in negujejo hudo telesno ali zmerno, huje in hudo duševno prizadete osebe.

Novost je tudi možnost, da delavci v samoupravnem splošnem aktu lahko določijo možnost za izrabo dopusta več kot 12 dni do konca februarja prihodnjega leta.

Idiličen prizor, vendar za sodobnejše kmetovanje zgolj še zgodovina, kajti za več hrane bomo morali tudi vanj več vlagati! - foto Z. Novak

Neopravičen izostanek – prenehanje delovnega razmerja

Zaradi uskladitve z zakonom o združenem delu in zaradi zaostrovanja delovne discipline zakonske spremembe določajo obveznost, da morajo delavci v samoupravnem splošnem aktu določiti število dni neopravičenega izostanka z dela, ki ne sme biti manjše od pet dni in ne večje od sedem dni v obdobju šestih mesecev, za katerega se mora izreči disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Novela zakona določa še druge primere hujših kršitev delovnih obveznosti, ki se jih določa v samoupravnem splošnem aktu, zaradi katerih bo treba izreči ukrep prenehanja delovnega razmerja. Pri opredelitvi v zakonu določenih primerov hujših kršitev delovnih obveznosti pa bo treba upoštevati, ali zaradi hujših kršitev nastajajo motnje v razmerjih pri opravljanju del in nalog, predvsem pa ali je nastala večja materialna škoda oziroma nevarnost za nastanek take škode, hujših posledic za pravice delavcev do posledic ali nevarnosti za njihovo življenje in zdravje ali do večjih motenj v samoupravnih odnosih.

Začasna odstranitev delavca z dela

Z zakonskimi spremembami je delavca tudi v primeru neobvezne odstranitve z dela mogoče razporediti na katerakoli dela oziroma naloge v temeljni organizaciji ali delovni skupnosti. Do uveljavitve sprememb ga je bilo mogoče razporediti le na dela in naloge, ki so ustrezale delavčevi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljenim delovnim zmožnostim.

Objava del, ki jih opravlja delavec z izpolnjenimi pogoji za polno osebno pokojnino

Zaradi zaposlovanja mladih strokovnjakov in izboljševanja izobrazbene

sestave delavcev v tozdih in delovnih skupnostih je v zakonskih spremembah določeno, da lahko pristojni organ temeljne organizacije ali delovne skupnosti da soglasje, da delavec, ki izpolnjuje pogoje za polno osebno pokojnino, nadaljuje delovno razmerje le s pogojem, če se na oglas ali javni razpis del oziroma nalog, ki jih opravlja tak delavec, ne prijavi kandidat, ki izpolnjuje razpisne pogoje. Oglas oziroma razpis del in nalog je treba objaviti tri mesece, preden delavec izpolni pogoje za polno osebno pokojnino, ter ga ponavljati vsako leto, dokler se ne prijavi ustrezen kandidat.

Pogodbeno delo

Da bi se zmanjševale vse oblike pogodbenega dela določajo zakonske spremembe, naj se pogodbo z delavcem sklene le tedaj, če je dano soglasje temeljne organizacije ali delovne skupnosti, kjer je delavec v delovnem razmerju, razen če gre za opravljanje kratkotrajnih časovnih ali občasnih del, ki trajajo največ do 7 delovnih dni v koledarskem letu.

Pogodbeno delo se lahko opravlja le 60 dni v koledarskem letu.

Pogodbeno delo z upokojevcem je novela zakona omejevala tako, da upokojevcem pogodbeno delo opravlja le v enakih pogojih kot delavci.

In kaj je treba storiti v zvezi z zakonskimi spremembami?

Po noveli zakona o delovnih razmerjih je treba vsaki organizaciji združenega dela uskladiti samoupravni splošni akt ter upediti delovna razmerja in delo po pogodbi o delu s spremembami in dopolnitvami zakona o delovnih razmerjih do 31. decembra letos. V prehodnih določbah zakonskih sprememb pa je določeno, katere so posebnosti, ki odstopajo od načela, da je treba samoupravne splošne akte uskladiti z zakonskimi spremembami do 31. decembra letos.

Tako določa 58. člen, da je treba dela in naloge, ki jih opravljajo delavci, ki so že izpolnili pogoje za polno osebno pokojnino, ter dela oziroma naloge, ki jih opravljajo delavci, ki bodo izpolnili pogoje za polno osebno pokojnino do 31. 12. 1982, objaviti do 31. oktobra letos.

Kolikor se dela in naloge, ki jih ti delavci opravljajo, ne objavi, pa tudi v primeru, da se na objavo oziroma na javni razpis ne oglase ustrezni kandidati ter pristojni organi ne dajo soglasja za nadaljevanje delovnega razmerja, takim delavcem preneha delovno razmerje z 31. 12. 1982.

Zato bi morali do konca septembra dobiti tudi izjave delavk, ali želijo, da se jim glede prenehanja delovnega razmerja šteje izpolnitev pogojev za polno osebno pokojnino tako kot delavcev, to je 40 let delovne dobe.

Dela in naloge, ki jih opravljajo delavci, ki bodo izpolnili pogoje za polno osebno pokojnino v prvih treh mesecih leta 1983, je treba objaviti tri mesece pred izpolnitvijo pogojev za polno osebno pokojnino.

V zvezi z zaostritvijo pogojev za opravljanje nadurnega dela in dela po pogodbi o delu novega zakona predvideva posebno prehodno obdobje, to je do 31. julija 1984, v katerem lahko dela čez polni delovni čas nad 30 ur na mesec, toda ne več kot 40 ur na mesec, in delo po pogodbi o delu nad 60 dni, toda ne več kot 90 dni v posameznem koledarskem letu, odobri pristojni organ občinske skupnosti za zaposlovanje v posebej upravičenih primerih, kakor to zahtevajo objektivne okoliščine.

Vse napisano, torej, narekuje vsakemu tozdu in vsaki delovni skupnosti, da proučijo njegovi oziroma njeni delavci potrebe po nadurnem delu nad 30 ur ter po pogodbenem delu nad 60 dni in da svoje potrebe sporočijo pristojni skupnosti za zaposlovanje!
POVZETO PO »KRICAČU« RTV LJUBLJANA

Športno srečanje steklarne, Steklarske šole in steklarne Straža

Straža prva

Za občinski praznik je komisija za šport in rekreacijo naše steklarne organizirala športno-rekreacijsko srečanje delavcev steklarne »Boris Kidrič«, Steklarske šole in steklarne Straža iz Huma na Sutli.

Tekmovanje je bilo dobro pripravljeno, zato so bili vsi nastopajoči po

končanih tekmah zadovoljni, čeprav je bilo takšno srečanje prvič organizira-

no. Na sklepnih slovesnostih se je zbralo kakšnih 80 tekmovalcev, ki so merili svoje moči v: malem nogometu, kegljanju za ženske in moške, streljanju in namiznem tenisu za ženske in moške ter ribolovu.

V skupnem ocenjevanju je zmagalo zastopstvo steklarne Straža, ki je zma-

galo v kegljanju pri moških, streljanju pri moških, namiznem tenisu pri moških in v ribolovu. Drugo je bilo zastopstvo steklarne »Boris Kidrič, ki je zmagalo v malem nogometu in kegljanju za ženske. Tretja je bila Steklarska šola z zmago v namiznem tenisu za ženske.

Vse pokale za osvojena prva mesta ter prehodni pokal zmagoviti vrsti in diplome je izročil prejemnikom Stipe Pešič, ki se je vsem sodelujočim zahvalil za športno sodelovanje ter izrazil željo, naj bi bilo v prihodnjem letu spet takšno srečanje. Pripravila ga bo Steklarska šola.

Tekmovalni rezultati

Mali nogomet: Steklarska šola : Steklarna Straža 3:3, Steklarna Boris Kidrič : Steklarska šola 3:3, Steklarna Straža : Steklarna Boris Kidrič 1:3.

Kegljanje – moški: Steklarna Straža 404 podrti keglji, Steklarna Boris Kidrič 377 in Steklarska šola 359.

Kegljanje – ženske: Steklarna Boris Kidrič 138 podrtih kegljev, Steklarna Straža 135 in Steklarska šola 131.

Streljanje – moški: Steklarna Straža 659 krogov, Steklarna Boris Kidrič 621 in Steklarska šola 608.

Namizni tenis – moški: Steklarna

Straža : Steklarna Boris Kidrič 5:4, Steklarna Boris Kidrič : Steklarska šola 5:0, Steklarna Straža : Steklarska šola 5:0.

Namizni tenis – ženske: Steklarska šola – Steklarna Boris Kidrič 3:2.

Ribolov – moški: Steklarna Straža 145 rib, Steklarna Boris Kidrič 102, Steklarska šola 96.

Pohvaliti velja nogometaše, ki so se borili športno, disciplinirano in zaslužno osvojili prvo mesto, čeprav so igrali proti moštvu steklarne Straža. Razočarali pa so kegljenci in strelci, ki bi lahko dosegli boljše izide.
STIPE PEŠIČ

Rekreacija tudi v poletnih mesecih

Sodelovalo 250 delavcev

Letos tudi v poletnih mesecih rekreacijska dejavnost delavcev steklarne ni zamrla. Prej bi mogli reči nasprotno: različna tekmovanja in razne prireditve so se vrstile kot na tekočem traku. Tako smo imeli tekmovanje v ribolovu, plavanju in pikadu!

Ribolov

Tekmovanje v ribolovu, ki ga je organiziral občinski svet Zveze sindikatov Šmarje pri Jelšah, je bilo 26. junija na Vonarskem jezeru. Sodelovalo je pet moštev in prav toliko delovnih organizacij. Žal pa so spet zatajili organizatorji in sodniki, a so ribiči vseeno tekmovanje uspešno izpeljali. Zmagala je vrsta steklarne, medtem ko se naše ženske tekmovanja niso udeležile.

Kakšne rezultate so moštva dosegla, kaže tabela 1!

Tabela 1: Tekmovalni dosežki moštev v ribolovu za delavske športne igre občine Šmarje pri Jelšah 1982

Moštvo delovne organizacije	Skupaj ulovljenih rib		Skupno število točk
	Število	Kilogrami	
1. Steklarna »Boris Kidrič«	31	6,00	6.031
2. Steklarska šola	45	5,50	5.546
3. Postaja milice Šmarje	30	4,50	4.530
4. Dom-biro	27	4,10	4.127
5. »Bohor« Mestinje	4	1,00	1.004

V ženski konkurenci je »Bohor« Mestinje ujel dve ribi v skupni teži 0,30 kg in zbral s tem 302 točki.

Najboljša je bila, torej, pri moških steklarne, žal pa je v ženski konkurenci nastopila le ena vrsta.

Naši fantje bodo na srečanju pobratenih občin Hrvaške in Slovenije nastopili v Koprivnici in upajmo, da njihov nastop ne bo slab!

Plavanje

V sredo, 9. julija, je bilo na kopališču v Rogaški Slatini plavalno tekmovanje v okviru trimske akcije. Vsi sodelujoči so prejeli nalepke in značke. Udeležba je bila zadovoljiva.

Istega dne je bilo na kopališču v Rogaški Slatini tudi štafetno plavanje med ekipami v okviru sindikalnih športnih iger. Sodelovali smo z moško in žensko ekipo in v obeh konkurencah zmagali. V moški ekipi so plavali: Jože Majcenič, Jože Čoh, Rudi Fenko in Zlatko Novak, v ženski ekipi pa so

plavale Majda Drogenik, Zvezdana Dangubič in Dragica Pešič.

Pikado

Med malico smo v steklarni izvedli tekmovanje v pikadu. Udeležba je bila kar zadovoljiva, pri čemer je med moškimi zmagal Bogdan Popović s 143 točkami pred Dragom Stančinom s

115 točkami, pri ženskah pa je zmagala Milena Struklec s 111 točkami pred Zvezdano Dangubič s 74 točkami.

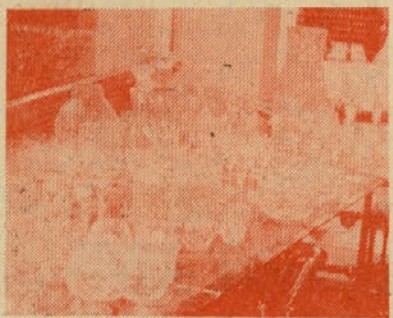
V moštveni konkurenci so tozdi zbrali naslednje število točk in tudi določene točke za sodelovanje: 1. tozd Servisne dejavnosti 479 skupnih točk in 16 točk za sodelovanje, 2. tozd Osnovna izdelava – struženje 463 in 12,3. delovna skupnost skupnih služb 450 in 9, 4. tozd Dodelava 410 in 7, 5. tozd Osnovna izdelava – peč 403 in 6 ter 6. tozd Kristal 318 in 5 točk.

Pred nami so nova tekmovanja...

Občinsko sindikalno tekmovanje se preveša v drugo polovico. Do sedaj smo že sodelovali v vseh tekmovanjih in zmagali v šahu, ženskem kegljanju, ženskem namiznem tenisu, moškem streljanju, moškem ribolovu ter ženskem in moškem plavanju. Pred nami pa so še tekmovanja v vlečenju vrvi, rokometu, košarki in odbojki in če bomo svoje sodelovanje nadaljevali, kar smo ga začeli, nam v skupni uvrstitvi prvo mesto ne more uiti!

Rekreacija postaja vse bolj množična. Za kopanje smo zagotovili več kot 200 sezonskih kart. V dosedanjih tekmovalnih disciplinah je sodelovalo kakšnih 250 delavcev, od tega v šahu 12, v kegljanju 20, v namiznem tenisu 10, v streljanju 8, v malem nogometu 18, v ribolovu 15, v plavanju 10, v pikadu 70 in v vlečenju vrvi 56, medtem ko se redno ukvarja z rekreacijo v zimskih mesecih 20 delavcev.
STIPE PEŠIČ

STEKLAR

		BAR	SNOP SLANJE PRETEPAČ	MORSKA RIBA	MERITI ČAS	AVT. OZNAK ŠPANIJE	PRIMORSKI OMOKI	ROMUNSKO MESTO	ITALIJAN- SKO-JUGOS- LOVANSKE TELEKOMU- NIKACIJE	ZVONILNI CIGLIC	dr
		VRTNARJEVO DELOVIŠČE				BOSANSKO MESTO					
		BPT. TOLKIČ				UPANJA, VEROVANJA					LITER
											OKRUTEN
SEVER	BOR	IVO ČIPIKO	IZDELOVAJ- CI KRUHA						KOŠARKAR- SKI KLUB		
	UMRL(A) LATINSKO	PLOSKOVNA MERA	GEOLOŠKA DOBA						SHRAMA, HRAN		
MADŽ. VIL- SKO MESTO				DVOJICE				ŽIVLJENJ. TEKOČINA			
				DOLOČENEGA DATUMA				POSVETITEN			
TURŠKO M. IME				OTROK				TOVARNA PADAL			
				MOŠKO IME				ZLATO JABOLKO			
DEČEK (AMERIŠKO)			KRATICA NA KRIŽIH BAJESLOVNI LESTALO				GRŠKI OTOK				
							NANA				
PRESIŠKI IŠLIV						MAŠČOBA; BELILO				AVT. OZNAK ITALIJE	
						BUDISTIČNI DUHOVEN				DRAVSKA ELEKTRARNA	
GRŠKA DRŽELA				LJUD. REP. SLOVENIJA	DEL ROKE					PRAMNI ZAGOB- RICHNIK	
					VELIKO LESTALO					ZELENAJAD- NICA	
POLMER, RADIJ	KLEPETATI								LEPOTNA PTICA		
	VEZNIK								KMETIJSKA ZADRUGA		
NIKALNICA		REŠKA		NEODLOČEN IZID							
		TOMA		URAN						BICIKEL	
										RIMSKA 1	
STABO- SLOVAN				OBLIKOVAL- NE GLASOV							TERMIN, IZRAZILO

Nagradna križanka št. 98

Med reševalce nagradne križanke št. 98 bomo z žrebom razdelili za 370 dinarjev nagrad in sicer prvo nagrado 150 dinarjev, drugo nagrado 120 dinarjev in tretjo nagrado 100 dinarjev. Prosimo pa vse reševalce, naj vsakdo odda le po eno rešitev.

Rešitev nagradne križanke pošljite na naslov: uredništvo časopisa »Steklar«, steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1 ali pa jo oddajte v nabiralnik za časopis »Steklar« pri vходу v steklarno. Pri tem ne pozabite pripisati na pisemsko ovojnico z rešitvijo: »ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 98«!

Pri zrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, ki bodo prispele na naslov uredništva ali ki bodo oddane v nabiralnik za časopis »Steklar« najpozneje do 10. oktobra!

Za nagradno križanko št. 97, objavljeno v julij-avgustovski izdaji »Steklarja«, je žreb namenil prvo nagrado 150 dinarjev Ivanki Mikša, drugo nagrado 120 dinarjev Jožetu Kovačiču in tretjo nagrado 100 dinarjev Mariji Potočnik. Vsem nagrajencem čestitamo!

Rešitev nagradne križanke št. 97: Vodoravno: STEKLARSKA (ŠOLA ROGAŠKA), odsev, kos, TRŽIŠČE, SO, S, Rio, Nils, 1. takraj, Pind, da, nook, sok, oder, Kirk, Bali, ralo, los, pivò, Zalag, AN, mōra, vadi, A, r, sila, zrno, BŠ, Nkomo, tlak, lok, aklimatizacija.

UREDNIŠTVO

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Zvezdana Dangubič, Boris Firer, Anton Jost, Magda Kitak, Zlatko Novak, Franc Vehovar in Franc Županič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Zlatko Novak. Tajnica uredništva Cita Novak – Likovna zasnova in oblikovanje Aljoša Rebolj – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 1800 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, Ljubljana.